

Формування навичок сталого розвитку дітей дошкільного віку засобами екологічних ігор

1. Андреева, Т. Психолого-педагогічні засади формування екологічної культури дітей різновікових груп закладів дошкільної освіти засобом дидактичної гри / Т. Андреева, С. Дем'яненко // Актуальні питання гуманітарних наук = Humanities Science Current Issues : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / Міністерство освіти і науки України, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. - Дрогобич : Гельветика, 2022. - Вип. 50. - С. 246-254. – Режим доступу: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/50_2022/38.pdf
2. Атрощенко Т. О. Теоретичні підходи до змістової характеристики природничо-екологічної компетентності дітей як ключової компетентності для сучасної дошкільної освіти / Т. О. Атрощенко, О. М. Попович, Д. Й. Коврей.// Інноваційна педагогіка : науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. - [Одеса] : Гельветика, 2024. - Вип. 71, Т. 2. - С. 140-144. – Режим доступу: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/71/part_2/28.pdf
3. Аتماжов, І. Педагогічні та психологічні умови екологічного виховання дошкільників / І. Аتماжов // Актуальні питання гуманітарних наук = Humanities Science Current Issues : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / Міністерство освіти і науки України, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Рада молодих вчених. - [Дрогобич] : Гельветика, 2024. - Вип. 74, Т. 1. - С. 307-311. – Режим доступу: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/74_2024/part_1/46.pdf
4. Афанасьєва І. І. Сталий розвиток у дошкільному навчальному закладі / І. І. Афанасьєва // Дошкільний навчальний заклад. - 2016. - N 9. - С. 4-17.
5. Безсонова, Ольга. Мотивація до дії як основа формування сталого способу життя / О. Безсонова // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2019. - N 7. - С. 35-38.
6. Безсонова, Ольга. Соціальне щеплення, або Стимульні ситуації для сталої поведінки / О. Безсонова, Л. Дудинська // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2020. - N 3. - С. 12-16.
7. Бобко В. С. Екологічне виховання дітей старшого дошкільного віку у процесі дидактичних ігор / В. С. Бобко ; наук. керівник Т. Ю. Шульга.// Етико-естетична традиція у вітчизняній культурі : тези III Студентської науково-практичної конференції : з нагоди 10-річчя Інституту філософської освіти і науки, 14 травня 2015 року / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Інститут філософської освіти і науки. Кафедра етики та естетики. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. - С. 32-33. – Режим доступу: <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b35934db-1068-49d3-85e7-ecb5beb3b444/content>
8. Бойко Є. Екологічні ігри / Бойко Є. // Початкова школа. - 1997.-N3. - С.15-16.
9. Волкова Т. О. Вода усім потрібна, тож бережімо її : конспект інтегрованого заняття для дітей середнього дошкільного віку (упровадження курсу "Дошкільнятам про освіту для сталого розвитку") / Т. О. Волкова // Бібліотечка вихователя дитячого садка : Часопис. - 2016. - N 12. - С. 55-57.
10. Гавриш, Наталія. Освіта для сталого розвитку: переходимо на новий рівень / Н. Гавриш // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2021. - N 7. - С. 10-13.
11. Гавриш, Наталія. Перші кроки впровадження у дошкільних закладах України освіти для сталого розвитку / Н. Гавриш, О. Саприкіна // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2014. - N 10. - С. 55-58.
12. Гавриш, Наталія. Сталий розвиток: стосується кожного! / Н. Гавриш, О. Пометун // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. - 2018. - N 3. - С. 2-5.

13. Гігик Вам розкаже... [Текст] : поради, розробки, ігри, заходи / В. О. Хрутьба [та ін.] ; Громадська організація "Молодіжний екологічний центр" Дніпровського району м. Києва. - Київ : Основа, 2004. - 31 с.
14. Горопаха Н. М. Екологізація розвивального середовища дошкільного закладу/ Н. М. Горопаха // Збірник наукових праць. Педагогічні науки / Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет. - Херсон : ХДУ, 2014. - Вип. 65. - С. 395-401. – Режим доступу: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/2667/2422>
15. Грицюк Л. До екологічного світорозуміння через усвідомлення себе: Формування екологічної культури дітей / Л. Грицюк, М. Каратаєва // Палітра педагога : Ефективні технології освіти дошкільнят і молодших школярів. - 2005. - N2. - С. 11-14.
16. Дошкільнятам - освіту для сталого розвитку : Презентація освітньої програми в НАПН України // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. - 2016. - N 10. - С. 23.
17. Дошкільнятам про сталий розвиток / О. В. Шепетья [и др.] // Бібліотечка вихователя дитячого садка : Часопис. - 2018. - N 10. - С. 88-93.
18. Земба Б. А. Виховання підростаючого покоління в умовах сталого розвитку суспільства / Б. А. Земба // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2016. - Вип. 140. - С. 355-358. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_140_84
19. Іванченко, Наталія. У майбутнє - через сталий стиль життя / Н. Іванченко, О. Крамаренко // Вихователь-методист дошкільного закладу.- 2017. - N 8. - С. 53-56
20. Іванчук, Сабіна. Виклики сталого розвитку для дорослих / С. Іванчук // Вихователь-методист дошкільного закладу журнал. - 2020. - N 3. - С. 4-8.
21. Кецкало Н. М. Сталий розвиток дошкільників через туристичну діяльність / Н. М. Кецкало // Педагогічний вісник. - 2023. - N 4 (114). - С. 48-51.
22. Котлярчук О. М. Діти, вчіться берегти природу : тематична музично-екологічна розвага зі сталого розвитку з використанням покидькового матеріалу / О. М. Котлярчук // Бібліотечка вихователя дитячого садка : Часопис. - 2018. - N 4. - С. 78-79.
23. Кузьміна І. І. Як поводитися в природі : ігрові екологічні задачі / І. І. Кузьміна // Розкажіть онуку : Часопис. - 2015. - N 6. - С. 50-51.
24. Куліш Р. В. Формування науково-природничих уявлень у дітей старшого дошкільного віку засобами дидактичної гри / Р. В. Куліш // Збірник наукових праць. Педагогічні науки / Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет. - Херсон : Видавництво ХДУ, 2009. - Вип. 51. - С. 171-176. – Режим доступу: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/2177/1985>
25. Куроченко І. Екологічні ігри / І. Куроченко, В. Рискова // Позакласний час. - 2014. - N 4. - С. 97-98.
26. Лисенко, Ольга Володимирівна. "Вода - це диво, вода - це життя" : заняття з дітьми старшого дошкільного віку за програмою: "Дошкільнятам - освіта для сталого розвитку" / О. В. Лисенко // Нива знань: Науково-методичний альманах. - 2021. - N 3/4. - С. 15-16.
27. Лисенко, Неллі Василівна. Ознайомлення з природою та основи проєкологічної освіти дітей дошкільного віку [Текст] : підручник / Н. В. Лисенко, Л. О. Мацук, О. М. Лисенко ; за заг. ред. Н. В. Лисенко. - Київ : Слово, 2019. - 335 с.
28. Мартін, А. М. Екологічна освіта в контексті сталого розвитку / А. М. Мартін // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки = Academic notes / Міністерство освіти і науки України, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. - Кропивницький, 2025. - Вип. 217. - С. 336-339. – Режим доступу: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/2127/2131>
29. Миськова Н. М. Підготовка майбутніх вихователів до реалізації освітньої програми "Дошкільнятам про сталий розвиток": аксіологічний підхід / Н. М. Миськова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. - Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи, Вип. 61. - С. 181-184.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/18cf380d-8e06-4a5e-9824-474b1777ed98>

30. Миськова Н. Педагогічний тренінг як форма підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до реалізації ідей сталого розвитку / Н. Миськова // Педагогічний дискурс = Pedagogical Discourse : збірник наукових праць / Інститут педагогіки НАПН України, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. - Хмельницький, 2018. - Вип. 24. - С. 17-22. – Режим доступу: <https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/article/view/170/185>
31. На екологічній стежині : (Матеріали про природу) // Бібліотечка вихователя дитячого садка. - 2000.-N17-18. - С.1-24.
32. Орлова, Ольга. Дошкільникам - освіта для сталого розвитку / О. Орлова, Т. Сімайкіна // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2015. - N 10. - С. 40-48.
33. Освіта для сталого розвитку дошкільників, або Як організувати роботу з дітьми / підгот. О. Поментун // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2019. - N 7. - С. 39-43.
34. Освітній напрям "Дитина в природному довкіллі" : витяг із Базового компонента дошкільної освіти // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. - 2021. - N 6. - С. 10-11.
35. Панченко О. Використання комп'ютерної гри у формуванні дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку / О. Панченко, Ю. Соловей, В. Бондар // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки = Academic notes / Міністерство освіти і науки України, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка. - Кропивницький, 2025. - Вип. 219. - С. 317-322. – Режим доступу: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/2278/2286>
36. Пенчак О. В. Бережливими будемо з водою - Не зустрінемося ми із бідною : конспект інтегрованого заняття з курсу "Дошкільнятам про освіту для сталого розвитку" (старший дошкільний вік) / О. В. Пенчак // Бібліотечка вихователя дитячого садка : Часопис. - 2018. - N 3. - С. 43-45.
37. Пестрякова, Лариса. Відкриваємо таємниці горіха : заняття для дітей старшої групи (за програмою "STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт") / Л. Пестрякова, К. Чеверноженко // Дошкільне виховання. - 2021. - N 11. - С. 28-30.
38. Плохій, Зоя Павлівна. Виховання екологічної культури дошкільників [Текст] : методичний посібник / З. П. Плохій ; Академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. - Київ : Редакція журналу "Дошкільне виховання", 2002. - 172, [1] с.
39. Плохій, Зоя Павлівна. Формуємо екологічну компетентність молодшого дошкільника [Текст] : навчально-методичний посібник до Базової програми розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі" / З. П. Плохій ; Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Інститут проблем виховання. - Київ : Світич, 2010. - 135 с.
40. Пометун, Олена. Навчаємо дошкільників жити по-новому: програма освіти для сталого розвитку / О. Пометун // Вихователь-методист дошкільного закладу. - 2017. - N 8. - С. 31-39.
41. Присяжнюк, Лариса. Збережемо планету для майбутніх поколінь : формування в дошкільників основ екологічної свідомості в контексті стратегії сталого розвитку / Л. Присяжнюк // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. - 2020. - N 2. - С. 3-7.
42. Присяжнюк, Лариса. Життя в стилі еко : формування в дошкільників звички жити з турботою про природу / Л. Присяжнюк // Дошкільне виховання : всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків. - 2024. - N 10 (996). - С. 3-8.
43. Рагуля, Вікторія. Стала гра - сталий розвиток / В. Рагуля // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2020. - N 3. - С. 59-61.
44. Ринчовська, Тетяна. Лепбук для реалізації ідей сталого розвитку / Т. Ринчовська, С. Соломонюк // Дошкільне виховання : Щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків Міністерства освіти і науки України. - 2018. - N 3. - С. 30-33.
45. Ринчовська, Тетяна. Створюємо лепбуки для опанування ідей сталого розвитку / Т. Ринчовська, С. Соломонюк // Вихователь-методист дошкільного закладу : Щомісячний спеціалізований журнал. - 2017. - N 8. - С. 46-52.

46. Рудик, Ірина. Мікроби - сортувальники проти сміття : екологічна гра для дітей старшої групи / І. Рудик // Дошкільне виховання. - 2024. - N 10 (996). - С. 18-19.
47. Соколовська О. С. Формування екологічної культури дітей старшого дошкільного віку засобами дидактичної гри / О. С. Соколовська // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. - 2011. - № 34. - С. 419-424. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2011_34_99
48. Стеценко, Тетяна. Як тобі живеться, деревце? : розвивальні екологічні ігри для молодших і старших дошкільнят / Т. Стеценко, Н. Могутнова // Дошкільне виховання. - 2009. - N 10. - С. 24-25.
49. Стогнієнко О. В. Бій Королю Сміття і Королеві Бруднулi : конспект інтегрованого заняття з пріоритетом сталого розвитку (старший дошкільний вік) / О. В. Стогнієнко // Бібліотечка вихователя дитячого садка : Часопис. - 2017. - N 8. - С. 95-97.
50. Шапоренко В. І. Формування екологічної компетентності дітей дошкільного віку через ознайомлення з екологічною стежиною ЗДО / В. І. Шапоренко // Дошкільний навчальний заклад. - 2020. - N 6(162). - С. 30-35.